

vební řád připouští (§ 127) dodatečné schválení stavby a postavení přístavků u obytného stavení, jako je kůlna, není, i když způsob stavby není týž jako obytného stavení, absolutně nepřípustné, nýbrž může dle §u 93 stav. řádu, byť i za určitých podmínek, přece býti povoleno. Z okolnosti, že bylo stavebním úřadem přikázano, kůlnu odstraniti, protože neodpovídá způsob její stavby stavbě obytného stavení, ne-plyne nepřípustnost postavené kůlny, protože dotyčný příkaz co do správnosti nebyl přezkoumán, ježto podaný rekurs proti němu byl opozděný. Dílo, to jest kůlnu, žalobcem žalovanému postavenou, nelze nazvat dílem nedovoleným, smlouva na nedovolené dílo nezněla, a důvod, pro který odvolací soud žalobu zamítl, to jest nicotnost smlouvy, tedy odpadá. Jest proto zkoumati, zdali jest po právu námítka žalovaného, že není povinen úplatou za kůlnu, protože kůlna následkem příkazu stavebního úřadu, ji odstraniti, je neupotřebitelná a žalovaný je oprávněn od smlouvy ustoupiti (§ 1167 obč. zák.). Nehledě k tomu, že přišlo by ještě na to, zdali žalovaný zavčas vadnost díla vytýkal (§ 1167 a 933 obč. zák.), jest uvedená námítka neopodstatněna, protože zhovení díla, postavení kůlny, nebylo, jak již uvedeno, absolutně nedovolené, nepovolení stavby mohlo po případě k rekursu, který však bylo na straně žalovaného opomenuto zavčas podati, býti sanováno a co obzvlášť na váhu padá, bylo věcí žalovaného, by povolení ku stavbě obstaral, neboť ani netvrdil, že obstarati povolení ku stavbě přenechal žalobci a že týž tento úkol na sebe převzal, ale stavební řád ukládá obstarati povolení ku stavbě stavebníku, nikoli staviteli (§ 30 stav. řádu). Správně proto uznal první soud, že, je-li kůlna následkem příkazu stavebního úřadu neupotřebitelná, není toho vinen žalobce, nýbrž žalovaný, protože zadal stavbu nepovolenou a se řádně proti nepovolení nebrání. Nemůže proto žalovaný neupotřebitelnost díla a zrušení smlouvy namítati. Žalovaný sice tvrdí, že neupotřebitelnost kůlny zavinil také žalobce, ježto ho neupozornil na nutnost úředního povolení ke stavbě, ale toto opomenutí žalobcovo mohlo by snad býti důvodem žalovanému k nastoupení na žalobce o náhradu škody (§ 1168 a) obč. zák.), ale důvodem pro zrušení smlouvy opomenutí to není. Ostatně žalovaný s touto námítkou a se žalobcovou povinností, nésti spolu škodu, která vznikne odstraněním kůlny, vystoupil až v odvolání a protože novoty v opravném řízení nejsou přípustny (§ 482 a 504, 513 c. ř. s.), musí tato námítka proti žalobnímu nároku zůstat bez zřetele. Smlouvu o postavení kůlny nelze tedy míti za zrušenou a žalovaný je podle smlouvy požadovanou úplatou povinen.

Čís. 2655.

Přijal-li zboží a nákladní list zřízenec, jenž nebyl oprávněn jménem dráhy ujednávati smlouvy, ručí sice dráha za jeho zavinění, dopravní smlouva se svými účinky vznikne však teprve, když výpravna zboží a nákladní list dodatečně přijme a opatří nákladní list razítkem.

(Rozh. ze dne 23. května 1923, Rv II 3/23.)

V-ské železárny odevzdaly dne 15. května 1920 po úředních hodinách dráze k dopravě několik vagonů zboží, dráha však opatřila ná-

kladní listy datem 16. května 1920 a počítala též vyšší dopravné, od tohoto dne platící. Žaloba o vrácení zvýšku byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Podle § 5 žel. dopr. ř. ze dne 11. listopadu 1909 čís. 172 ř. zák. ručí sice dráha za své lidi, ale tím není řečeno, že by každý její zaměstnanec byl oprávněn, uzavírat se stranami platné dopravní smlouvy. V § 61 jest přijímání zboží a nákladních listů za účelem ujednání dopravní smlouvy vyhrazeno výpravně; přijme-li zboží a nákladní list zřízenec, který není oprávněn jménem dráhy smlouvy ujednávat, ručí sice dráha za jeho zavinění, dopravní smlouva však uzavřena není. Ta vejde v platnost teprve, když výpravna sama dodatečně zboží a nákladní list přijme a na znamení přijetí opatří nákladní list dle prvního odstavce § 61 žel. dopr. ř. denním razítkem. To stalo se v tomto případě až 16. května 1921. Z okolnosti, že nákladní list byl označen razítkem ze dne 16. května a nikoli 15. května, plyne dále, že dodatečné přijetí zboží výpravnou k dopravě mělo význam konstitutivní a nebylo jen dodatečným schválením toho, co se stalo den před tím. Žalobce nemůže se pro svůj nárok dovolávat mnoholetého zvyku, že dráha od V-ských železáren přijímalá zboží k dopravě také v noci, neboť bylo zjištěno, že ve všech takových případech se nákladní list opatřoval razítkem teprve následujícího dne. Datum přijímacího razítka má důležitý právní význam. Není jen důkazem, kdy byla smlouva uzavřena; počítá se podle něho také lhuta dodací. Jestliže dráha přijímalá sice vagony nařízené i v noci, ale opatřovala nákladní listy datem následujícího dne a jestliže V-ské železáry proti tomu nikdy ničeho nemamítily, nelze srovnalou vůli stran vyložiti jinak, než že právní účinky přijetí vagonů, totiž uzavření dopravní smlouvy, měly nastati teprve následujícího dne. Bez významu jest námitka, že by pak mezi skutečným převzetím zboží a uzavřením dopravní smlouvy nastalo mezičasí bez právního podkladu. Jest sice správné, že pro tuto dobu neplatí ustanovení § 64 žel. dopr. ř. a to již z toho důvodu, že ani výhradu pozdější dopravy nemůže platně učiniti kterýkoliv zřízenec dráhy, nýbrž zase jen výpravna, platí však dojista podpůrné předpisy občanského práva o smlouvě schovací a náhradě škody.

Čís. 2656.

Nárok dráhy na zdržné. Pokud jest vůz drahou k nakládání rádně přichystán. Není po případě třeba, by byl přisunut na nakládací kolej.

(Rozh. ze dne 23. května 1923, Rv II 9/23.)

Železniční erár domáhal se na žalovaném zdržného, ježto vozy byly k nakládání řepy připraveny již 17. října 1921, žalovaný je však naložil a odesnal teprve 24. a 25. října 1921. Žalovaný namítl, že dráha nepřistavila vozů na nakládací kolej, nýbrž nechala je státi na vedlejší kolej. Procesní soud prvé stolice žalobě vyhověl mimo jiné